

Tabel 1. Bezetting van territoria van de Roodborsttapuit ten noorden van Helmond, 1975-1984.

Vermeld is de broedzekerheidscode (A0 tot en met D16);

+? = waarschijnlijk aanwezig (zie tekst).

terr. nr.	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984
1	D14				C7					
2	D13	B2								
3	C4	C5								
4	B2	+?	D12	D12	D14	+?	C3			
5	D12	D14								
6	C5			B1						
7	D14	+?	C7	C3	B1	+?	D12			
8	D13		C3							
9	D12	D14	C5	D12	C3	+?	C3	C4		
10	C3									
11	B2						B1			
12	C7							B2		
13	D16	+?	+?	C5	C4	+?	D14	C4		
14	C5	+?	D14							
15		B2								
16			D14	D12	C3					
17			D12	C3	C4	D12	B2			
			(2 pr)		(200)					
18				D12	C4					
19				C7						
Totaal:	12-14	3-5	9	8-9	8-9	1	4-6	2-3	0	0
Aantal +?:		4	1			5				

Bert van Duren, Bachlaan 39, Helmond.

GROTE CONCENTRATIE GRUTTO'S OP DE LANDSCHOTSE HEIDE (MIDDELBEERS)

De meeste jaren arriveren de eerste Grutto's in de Kempen tijdens de tweede helft van februari. De strenge winter, die tot medio februari het weerbeeld in vrijwel geheel Europa bepaalde, was er waarschijnlijk de oorzaak van dat de terugtrek in 1985 pas begin maart op gang kwam. Maar toen ging het ook meteen erg snel.

Op 8 maart 1985 telden enkele mensen bij het Kromven (Landschotse Heide) reeds circa 450 exemplaren en een dag later, op 9 maart, kwamen bij hetzelfde ven tenminste 900 exemplaren overnachten.

Een concentratie van deze orde van grootte is zelfs voor dit deel van de Kempen, waar in het voorjaar en vroege najaar wel eens vaker enkele honderden Grutto's bijeen gezien worden, een uitzondering!

Ter vergelijking de volgende gegevens.

Uit het voorjaar waren dit tot nu toe de twee grootste waargenomen groepen:

3 maart 1978: 400 ex. omgeving Neterselse Heide (Hoge en Lage Mierde)
15 maart 1979: 200 ex. idem.

En vervolgens hieronder een overzicht van de grootste concentraties in het vroege najaar (juli), die over het algemeen veel omvangrijker zijn:

18 juni 1966: 500 ex. Omgeving Neterselse heide
23 juni 1966: 1500 ex. idem (verdeeld over 3 groepen)
11 juni 1977: 650 ex. idem
12 juni 1977: 557 ex. idem
25 juni 1978: 455 ex. idem

Lex Peeters, Marialaan 26, 5541 CD Reusel

WAARNEMINGEN VAN EEN BAARDGRASMUS IN NOORD-BRABANT

Op 10 juni 1985 hoorde ik bij het Oude Meer te Son en Breugel een voor mij onbekende zang. Na de vogel enige tijd bekeken te hebben en er een beschrijving van gemaakt te hebben, heb ik Tom Heijnen gebeld (die vlak in de buurt woont) en die is 's avonds nog even komen kijken.

Na de beschrijving op sommige punten herzien en aangevuld te hebben en na het lezen van wat literatuur en het beluisteren van zang en roep op een l.p., concludeerden we dat het om een ♂ Baardgrasmus ging.

Nu volgt een korte beschrijving van hetgeen we hebben waargenomen. Aangezien de vogel 's avonds niet meer zong, ben ik de enige die de zang gehoord heeft.

Biotoop. De vogel bevond zich op een stukje droge Struikheide met Pijpestrootje, waar verspreid wat jonge Grove dennenboompjes staan. Deze plek maakt deel uit van het vennencomplex het Oude Meer.

Gedrag. Een kleine vogel die in de vlucht meer deed denken aan een Fitis of Tjiftjaf dan aan een Grasmus. De vlucht was tamelijk rechtlijnig en snel fladderend, waarbij nooit grote stukken werden afgelegd. De vogel vloog laag over de grond tot hooguit 1-2 meter erboven en dook steeds een denneboompje in. In de boompjes was het een snel beweeglijk vogeltje, dat zich schokkend en rondspringend voortbewoog, hierbij vaak steil naar beneden duikend. Zat overal in een boompje, maar vooral middenin en aan de randen. Af en toe tamelijk opzichtig op takjes aan de rand of in de top, hiér veelal zingend. Echter nooit helemaal op een topje van een tak zoals een Roodborsttapuit bijvoorbeeld doet. De staart werd af en toe omhoog gehouden (echter nooit zo hoog als een Provençaalse Grasmus dat doet), maar meestal in het verlengde van het lichaam en ook af en toe naar beneden. Vaak trillend en enigszins wippend met zijn staart. Zang voornamelijk voorgedragen vanuit een boompje tussen het fourageren door, maar ook een keer in de vlucht.